

Dopis radě ČT: Bílá Hora 1620-2020

Dopis, který poslal autor Mgr. Jan Bistranin Divácké radě ČT:

Bílá hora 1620-2020

Dobrý den,

zhlédl jsem na ČT2 čtyři díly dokumentárního pořadu „Bílá hora 1620-2020“, a dovoluji si k nim zaslat několik poznámek. Především bych rád ocenil vystoupení mimopražských historiků, kteří, pokud to mohu posoudit, (zatím) zcela věcně a korektně k tématu přistupují.

Zcela jinak se mi jeví vystoupení prof. Jaroslava Čechury, prof. Jiřího Mikulce a doc. Marie Koldinské. V jejich případech jde o postoje evidentně stranické, což by mohlo být i přijatelné, kdyby z jejich vystoupení bylo jasné, že jde o jejich názhedy, ale že je možné a odůvodněné mít i pohled zcela jiný. Jejich vystoupení však vyznívá, jako jediný správný pohled odborníků, o němž se nediskutuje.

Prof. Jaroslav Čechura v barvitém popisu „*barbarského kalvínského zpusťování*“ chrámu sv. Víta zcela nekriticky opakuje barokní katolická tvrzení, pro něž neexistuje žádný věrohodný historický podklad. Sám naznačuje to, co je nepochybné, že totiž u toho nikdo z katolíků nebyl ani přímo ani v několika nejbližších dnech, nikdo neviděl protestantské šlechtice se sekyrkami, sekáči a pilami, nikdo neviděl ošatky ostatků ani Sculteta pálit je, o ožralých protestantských duchovních pustošících kostel ani nemluvě.

Když už pan Čechura považoval za zábavné, tyto pozdní katolické fabulace uvádět, bylo by bývalo solidní uvést, že existují i historické prameny, které věc podávají jinak. Pavel Skála ze Zhoře byl místně i časově této události blíže než kdokoli z tvůrců výše uvedeného podání. A ze zaujatosti jej lze podezírat úplně stejně jako je. A jednoduše napsal, že obrazy a sochy byly sňaty, „*dražší a onačejší*“ byly dobře schovány v komoře nad kostelem, jiné uloženy jinde (kostel sv. Vojtěcha) a něco si vyžádali Vilém z Lobkovic a Prokop Dvořecký, a to bylo dáno do jiných kostelů. A zejména napsal:

„Po vítězství císařském, když se kapitola pražská jak kostela, tak jiných věcí svých ujala, všechno se tam pospolu našlo“. I kanovníci potvrzují písemně 14. 1. 1620, že si některé obrazy a ostatky odvezli.

Kdyby Jaroslav Čechura více držel na uzdě svou zaujatou obrazotvornost, třeba by pak dál netvrdil ani takovou zhovadilost, že Fridrich Falcký zapomněl v Praze *„řád sv. rouna, který získal od svého tchána, anglického krále“* !!

Podobně i Jiří Mikulec podává jako nezvratný historický fakt vyprávění o protestanty zhanobeném obrázku Klanění tří králů, ačkoli pro to není žádný věrohodný historický doklad, stejně jako pro celý příběh Dominika a Jesu Maria. Je zcela zřejmé, že se jedná eufemisticky řečeno o „barokní legendu“, stejnou jako desítky dalších, o údajně zhanobených obrazech a sochách, které plakaly, krvácely, hrozivě se tvářily, trestaly nepřátele nemocmi a smrtí či je postihovaly mlhou a tmou, atd. atd. Ani osobně psychologizující výklad Oliviera Chaline na této věci nic nemění. Pana prof. Mikulce aspoň šlechtí věta, v níž říká, že *„snad trošku vyvstává možnost“*, že by tomu s tím Dominikem tak mohlo být. „Snad trošku“ je pro kritickou historickou práci přece jen trochu málo.

Potřebovala-li paní Koldinská opakovat Pekařův výrok, že na Bílé hoře zvítězila pokročilejší románsko-katolická kultura nad německo-protestantskou, pak je třeba konstatovat, že nazýváme-li hnutí vzešlá z reformace „protestantskými“, pak nebyla německá, ale také švýcarská, francouzská, skotská, anglická atd. A taky zcela česká, vzešlá z české reformace. A pokud jde o kulturní vyspělost – ať si paní Koldinská projde filosofické, ekonomické a přírodovědecké spisy vzniklé v 17. a 18. století v protestantských zemích Anglii, Skotsku, Nizozemí i v Německu a srovná to s tím co se vydávalo v českých zemích. A také ať si vzpomene, co psali angličtí cestovatelé o ubohé zaostalosti pověřčivých lidí v Čechách a na Moravě. Takže opravdu pokročilejší kultura zvítězila?!

S pozdravem

Mgr. Jan Bistranin